

Collegevoorstel

Onderwerp	Rapportage inzet tijdelijke middelen 2024
Eenheid/team	CZ Adviespool
Zaakkenmerk	Z/25/243153
Documentkenmerk	D/25/761257
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Datum vergadering	

Toelichting voor de openbare besluitenlijst

Op 9 november 2023 heeft de raad de motie “Zicht op de inzet en resultaten van tijdelijke middelen” aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om de raad periodiek te informeren over de inzet van de tijdelijke middelen, de beoogde doelen en de resultaten in het sociaal domein. De rapportage over 2024 wordt aan de raad beschikbaar gesteld. Hierin wordt verslag gedaan van de inzet van de middelen voor het Sportakkoord II en de middelen horend bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), de brede SPUK voor sociale basis, gezondheid, sport en cultuur.

Voorgesteld besluit

1. De rapportage over de inzet van tijdelijke middelen in 2024 vast te stellen (bijlage Rapportage inzet tijdelijke middelen 2024, D/25/761237).
2. De raad via bijgevoegde raadsbrief (D/25/761245) met bijlage op de hoogte stellen.

Inleiding

Op 9 november 2023 heeft de raad de motie “Zicht op de inzet en resultaten van tijdelijke middelen” aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om de raad periodiek (minimaal twee keer per jaar) te informeren over de exacte inzet van alle tijdelijke middelen binnen het sociaal domein die de gemeente van het Rijk ontvangt, de beoogde doelen en de resultaten. In mei 2024 en mei 2025 is de raad reeds geïnformeerd met een raadsbrief.

Om te voldoen aan de motie, wordt voorgesteld bijgevoegde raadsbrief aan de raad te sturen. De bijlage bij deze brief bevat een rapportage van de inzet en resultaten van tijdelijke middelen binnen het sociale domein in 2024. Het is de bedoeling dat het tweede rapportagemoment benut wordt voor verdieping op een of enkele onderwerpen. U wordt het voorstel gedaan om dan verder in te gaan op de structureel verplichte onderdelen van het gezond en actief leven akkoord, de vijf ketensamenwerkingen.

Beoogd effect

Conform de motie de raad informeren over de inzet en resultaten van tijdelijke middelen binnen het sociaal domein in 2024.

Argumenten voor

1.1 De raad vraagt om informatie over de exacte inzet en resultaten van tijdelijke middelen

De bijgevoegde rapportage geeft een overzicht van de lokale inzet van de tijdelijke middelen van het Sportakkoord II en de brede SPUK Sociale basis, Gezondheid, Sport en Cultuur.

1.2 De raad vraagt om een periodieke rapportage van minimaal 2 x per jaar

De volgende brief bevat de gemeentelijke stand van zaken met betrekking tot de vijf verplichte onderdelen van het gezond en actief leven akkoord die hoogstwaarschijnlijk tot het structurele takenpakket van de gemeenten gaan horen. We hebben het dan over de ketensamenwerkingen Welzijn op recept, Kansrijke start, Valpreventie, Kinderen naar gezond gewicht en Volwassenen naar gezond gewicht. Met raadsbrief (2419626) heeft de raad in mei 2024 een rapportage ontvangen met de inzet tijdelijke middelen en in mei 2025 is zij geïnformeerd (10484) over de inzet en resultaten van tijdelijke financiële middelen.

Kanttekeningen

1.1 Er is nog geen vervolgakkoord met de partners op rijksniveau, terwijl het zeer denkbaar is dat een succesvolle inzet van de GALA-middelen leidt tot structureel hogere kosten bij de gemeente.

De GALA-middelen, die ons beschikt zijn voor de jaren 2023 tot en met 2026, zijn bedoeld om de zorg ook in de toekomst betaalbaar en beschikbaar te houden voor hen die deze nodig hebben. Dit lukt alleen als we het beroep op de (langdurige) zorg kunnen uitstellen en voorkomen. Het is heel goed denkbaar dat dit gewenste effect gepaard zal gaan met een verhoogde inzet van gemeentelijke voorzieningen. Waar het rijk dan kan spreken van een succesvolle inzet, zullen gemeenten moeten constateren dat de (weliswaar lagere) rekening verschoven wordt naar hun domein. In het afgelopen jaar is daarom veel te doen geweest over de groeiende financiële onzekerheid voor gemeenten. Hierom hebben de gemeenten de gesprekken over een eventueel vervolg op het IZA-akkoord, het algemeen zorg en welzijnsakkoord (AZWA), tijdelijk opgeschort. Inmiddels waren de gesprekken weer gaande. Met de recente val van het kabinet is het moeilijk in te schatten of en wanneer het akkoord getekend gaat worden.

1.2 Het vraagt vaak een langere periode, voordat er effecten meetbaar zijn van een nieuwe inzet, pilots en experimenten

Of iemand op enig moment in zijn leven zorg en ondersteuning nodig zal hebben, is afhankelijk van veel factoren. We zetten preventie in om dit moment uit te stellen, het liefst te voorkomen. Hierbij gaan we uit van een brede, domein overstijgende, inzet. Vanuit meerdere beleidsterreinen en meerdere programma's zetten wij in op het verbeteren van de leefstijl van onze inwoners, een goede sociale basis, en een gezonde leefomgeving. De preventie die we nu inzetten zal pas effect hebben als het moment van zorgbehoefte en ondersteuning in de toekomst daadwerkelijk uitgesteld dan wel voorkomen wordt. Het is niet mogelijk om deze effecten in een jaarlijkse rapportage kwantitatief zichtbaar te maken. Daarbij zal ook niet eenduidig vast te stellen zijn welke inzet tot welk effect geleid zal hebben.

1.3 Er wordt in de rapportage niet ingegaan op alle tijdelijke middelen die in 2024 beschikbaar waren voor het sociaal domein

De raad heeft in november 2023, bij de vaststelling van de meerjarenprogrammabegroting over 2024 en komende jaren, haar zorg geuit over de toekomstige financiering van het sociaal domein. Daarbij werd geconstateerd dat de gemeente wel de beschikking heeft over tijdelijke middelen, zoals de GALA-middelen, om zich voor te bereiden op deze financieel krapere tijden. Vanuit het perspectief van het beheersbaar houden van de toekomstige financiering, heeft de raad gevraagd om een regelmatige rapportage over inzet en resultaten van deze tijdelijke middelen. In de geest van de motie, de beheersbaarheid van de toekomstige financiële situatie in het sociaal domein, én om de rapportages over de jaren heen vergelijkbaar te houden, wordt er voor gekozen om alleen die geldstromen in beeld te brengen die in 2023 ook in beeld waren.

Kosten, opbrengsten en dekking

niet van toepassing

Uitvoering

De raad vraagt om twee rapportages per jaar. In het najaar wordt, indien dan nog actueel, een raadsbrief opgesteld waarin nader ingegaan wordt op de gemeentelijke stand van zaken van en voorbereiding op de structureel verplichte onderdelen van het GALA.

Bijlage(n)

Raadsbrief (D/25/761245)

Bijlage : Rapportage over inzet tijdelijke middelen 2024 (D/25/761237)

Procesinformatie

- Intern overleg

De rapportage is een samenwerking van meerdere betrokken ambtenaren en projectleiders, die ieder verantwoordelijk zijn voor een onderdeel van de middeleninzet. Het eindresultaat is besproken met de programmamanager.

- Afstemming met portefeuillehouder

Het voorstel is afgestemd met de portefeuillehouder.

- Directie-advies

N.v.t.

Communicatie over het besluit

regulier